

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X.
zastoupený obecnou zmocněnkyní X.
oba bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2025, č. j.: MPSV-2025/136636-925,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2025, č. j.: MPSV-2025/136636-925, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou včas podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2025, č. j.: MPSV-2025/136636-925, jímž bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 18. 7. 2023, č. j.: 61106/2023/AAD, tím způsobem, že mu podle ustanovení § 4 odst. 1, § 7, § 8, § 9, § 11, § 13 a § 14 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „z.s.s.“), byla snížena výše příspěvku na péči na 4 400 Kč od srpna 2023. Výše příspěvku od července 2024 činí 4 900 Kč měsíčně.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že do X. byl osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve IV. stupni, X. však bylo bezdůvodně rozhodnuto o snížení na I. stupeň závislosti a po přezkumném řízení mu byl přiznán II. stupeň závislosti, ačkoli lékařské zprávy a závěry sociálního šetření odpovídají minimálně III. stupni. Závěr komise, že je žalobcova komunikace odpovídající věku, je v rozporu s psychiatrickým posudkem. Komise zlehčila obtíže týkající se hygieny a péče o sebe. Žalobce nezvládá X. Úvaha, že účast na trénincích X. prokazuje jeho samostatnost, je nesprávná. Sport slouží k socializaci, je součástí terapie a probíhá pod dohledem. Komise nesprávně hodnotila zdravotní stav v roce 2025 a nikoli v době zahájení řízení v červenci 2022.
3. V posudku ze dne 21. 5. 2025, platném do 31. 5. 2026, je uvedeno, že se po důsledném nácviku předpokládá zvládání životních potřeb oblékání a stravování. U žalobce však probíhá nácvik celý život a jeho postižení je trvalé a neměnné. Platnost posudku je neadekvátní vzhledem k délce posuzování, které probíhá již čtvrtým rokem. Napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné. Byla porušena zásada materiální pravdy a povinnost zjistit stav věci bez důvodných pochybností. Závěr žalovaného neodpovídá žalobcovu zdravotnímu stavu.
4. Závěrem žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Dále navrhl, aby jeho zdravotní stav posoudila jiná komise, byly vyloučeny všechny předsedkyně, které se v minulosti jeho případem zabývaly, a aby nové posouzení probíhalo v souladu se z.s.s.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný obsáhle rekapituloval průběh správního řízení a trval na správnosti napadeného rozhodnutí. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) se podle jeho názoru dostatečně vyjádřila ke všem posuzovaným základním životním potřebám. Podnět k zahájení přezkumného řízení byl shledán nedůvodným. Posouzení zdravotního stavu bylo komplexní, objektivní a přesvědčivé. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

6. Oznámením prvostupňového orgánu ze dne 22. 7. 2022, č. j.: 64888/2022/AAD, bylo zahájeno správní řízení ve věci opětovného posouzení žalobcova nároku a výše příspěvku na péči.
7. X.

8. Dne 1. 9. 2022 bylo s žalobcem provedeno sociální šetření. Žalobce X. Nezvládne se orientovat v X. Mluví velmi rychle, X. Při komunikaci často dochází k nepochopení. Je schopen domluvit se s matkou. Podepíše se s velkými obtížemi tiskací, X. Je schopen si psát s matkou velmi strohé SMS, hovor nezvládne. Nechápe obsah sdělovaných a přijímaných zpráv. Stravu připravuje matka, žalobce ji přijímá jen od ní a při jídle X. Sám se nají a napije. Není schopen si vybrat oblečení, nerozlišuje X., oblékne se sám, X. Bez pomoci by X. Hygienické zařízení použije sám, sám se umyje. Je nutné ho hlídat, aby se neopařil horkou vodou. X. Cítí potřebu na toaletu, dojde si, sám provede potřebu a očistu. X. Matka připravuje léky, hlídá léčebný režim a vozí žalobce k lékaři. Žalobce neřeší bankovky a nerozlišuje hodnotu peněz. Matka vozí žalobce X., kde má individuální přístup X. Není schopen X. a plánování vlastních aktivit. Nezvládne péči o domácnost, není schopen manipulace s X., neobstará X.
9. Žalobce předložil zprávu o X., ve kterém je konstatována X., propouštěcí zprávu X. a zprávu z pedopsychiatrického vyšetření ze dne 12. 9. 2022.
10. Byl vypracován prvoinstanční posudek o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti osoby ze dne 4. 10. 2022. Konstatovány byly X. Žalobce potřeboval pomoc při následujících základních životních potřebách: oblékání a obouvání, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost.
11. Prvostupňový orgán vydal rozhodnutí ze dne 18. 7. 2023, č. j.: 61106/2023/AAD, kterým snížil příspěvek na péči z 19 200 Kč na 880 Kč měsíčně od srpna 2023. Žalobce se proti rozhodnutí odvolal.
12. V dalším řízení si žalovaný vyžádal posudek PK MPSV; následně byl ve věci vydán posudek ze dne 29. 11. 2023, e. č.: SZ/2023/2624-PH-7. Komise zasedla v žalobcově nepřítomnosti ve složení předsedkyně komise (posudková lékařka) MUDr. X., MUDr. X. s odborností psychiatrie a tajemnice X. Komise vycházela z posudkového spisu LPS PSSZ Praha 4, ze spisu odvolacího orgánu, ze zprávy o sociálním šetření ze dne 1. 9. 2022, z odvolání ze dne 24. 7. 2023, z propouštěcí zprávy z hospitalizace X. a z lékařské zprávy MUDr. X. ze dne 12. 9. 2022.
13. Z výše uvedených podkladů PK MPSV zjistila, že je u žalobce přítomný X. Chodil do X. školy s individuálním studijním plánem pro X. Chodil na tréninky, při pravidelné tělesné zátěži je chování celkově lepší. X. Horní a dolní končetiny, stoj a chůze měl zcela v pořádku. Sociální šetření provedené dne 1. 9. 2022 nebylo v souladu s doloženými lékařskými nálezy. Žalobce nezvládal na standardní úrovni základní životní potřebu osobní aktivity a péče o domácnost, na péči o zdraví dohlížela druhá osoba. Mobilita byla plně zachovaná, věnoval se X., musel být orientovaný na standardní úrovni. Komunikace byla rovněž na standardní úrovni, byl studentem X. Sám se najedl a napil, neměl předepsaný dietní režim, jídlo přenesl, naporcoval. Sám se oblékal a obouval, oblečení si vybíral podle svého vkusu. Měl X. Sám X. Ke dni napadeného rozhodnutí komise zhodnotila jiný počet nezvládaných základních potřeb než prvostupňový posudek, jelikož neuznala základní životní potřebu oblékání a obouvání na standardní úrovni. K datu vydání napadeného rozhodnutí PK MPSV konstatovala dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a na jeho základě nezvládání tří základních životních potřeb: péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost.
14. Žalobce využil svého práva vyjádřit se k hodnocení PK MPSV a dne 18. 12. 2023 zaslal sdělení, ve kterém odkázal na sociální šetření a lékařské zprávy. Na výuku ve škole dochází jednou až dvakrát týdně a vždy jen na několik hodin, má asistentku. Individuální

plán pro X., vzdělává se podle individuálního plánu z důvodu zdravotního postižení. Žalobce se věnuje X. vždy pod individuálním dohledem trenérů a často mimo kolektiv. X. Matka jej vozí na tréninky jednou až dvakrát týdně, na turnaje ho musí doprovázet. Celá komunita ví, že je žalobce X. Nezvládá orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity, péči o domácnost a výkon fyziologické potřeby, protože není schopen X.

15. Následně žalovaný vydal rozhodnutí ze dne 12. 1. 2024, č. j.: MPSV-2024/11611-911, kterým zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí prvostupňového orgánu. Žalobce proti rozhodnutí podal žalobu, kterou následně vzal zpět a Městský soud v Praze řízení zastavil (usnesení ze dne 30. 7. 2024, č. j.: 13 Ad 9/2024-25). Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2024 bylo zrušeno ministrem práce a sociálních věcí na základě přezkumného řízení (rozhodnutí ze dne 14. 5. 2024, č. j.: MPSV-2024/45349-513/5) kvůli zásadním nedostatkům zdravotního posudku. Posudková komise se přesvědčivě nevypořádala s výsledky sociálního šetření, informacemi uvedenými v lékařské zprávě od pedopsychiatra, studiem na X., X. z hlediska orientace, komunikace a sebeobsluhy a předchozím posouzením, podle níž byl žalobce uznán závislým na pomoci jiné fyzické osoby ve IV. stupni a nezvládal osm základních potřeb. Posudek nesplňoval požadavek úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti.
16. Dne 8. 4. 2025 bylo s žalobcem provedeno sociální šetření pro účely odvolacího řízení. Žalobce seděl na židli v kuchyni, odpovídal na kladené otázky, vedl diskusi o tom, proč to tak je, k čemu mu daná věc bude atd. Žije X. a ke všemu potřebuje vlastní logické odůvodnění. Když se sociální šetření blížilo ke konci a mluvila matka, žalobce X. Ráno je schopný vstávat sám nebo po probuzení od matky. Mobilita je bez omezení. Nepamatuje si jména všech vzdálených příbuzných, neorientuje se X. Vadí mu hluk, různé zvuky, X., v tu chvíli si zacpává uši a X. Není omezen ve svéprávnosti. Orientuje se v přirozeném sociálním prostředí, chodí X. okolo bytového domu, ale stává se, že dojde někam, kde to nezná. Polohu na mobilním telefonu dovolí matce aktivovat jen někdy. Neorientuje se X. Pokud matka chce něco, s čím žalobce nesouhlasí, X. Dorozumíval se srozumitelně mluvenou řečí a v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení. Částečně chápал obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, bylo nutné nějaké otázky rozvíjet, např. nechápal rozdíl mezi X. Používá běžné komunikační prostředky (mobilní telefon, počítač). Dle matky ve vypjatých situacích mluví zrychleně. Matka hlídá pitný režim, připravuje stravu, která je velmi omezená, žalobce používá X. Sklenici vody se šťávou X. Nepoužívá X. Není schopen X. Stále X., sám si oblékne jen X. Není schopný X. Nerozumí tomu, proč by měl jakkoli měnit X. Sprchuje se několikrát denně, podle matky X., zkouší X. X. Občas X. Léčebný režim hlídá a dává matka. Žalobce neví, jak se léky jmenují. Nechává život plynout, nic neřeší. Ráno ho vzbudí matka, čte si články na mobilu, hraje online hry, dívá se na filmy. Baví ho X., kamarádí se s trenéry. Má kamaráda X. Z finančních důvodů nemůže chodit X. Navštěvoval X., odmaturoval s pomocí asistenta a všech možných úlev, X. Žalobce uvedl, že odmaturoval dobře a bylo to jednoduché. Má dobrou paměť. Podle záznamu ze sociálního šetření se jednalo o schopnost si beze snahy zapamatovat informace, nikoli o klasickou přípravu na maturitu. Má přiznaný invalidní důchod ve III. stupni. S penězi hospodaří matka, žalobce X. Není schopný se postarat o domácnost.
17. Žalovaný si vyžádal srovnávací posudek PK MPSV; následně byl ve věci vydán posudek ze dne 21. 5. 2025, e. č.: SZ/2025/629-PH-9. Komise zasedla v žalobcově přítomnosti ve složení předsedkyně komise (posudková lékařka) MUDr. X., MUDr. X. s odborností psychiatrie a tajemnice X. Komise vycházela z posudkového spisu LPS PSSZ

Praha 4, ze spisu odvolacího orgánu, ze zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. X., sociálního šetření ze dne 1. 9. 2022 a ze dne 8. 4. 2025 a z rozhodnutí MPSV ze dne 14. 5. 2024.

18. Z výše uvedených podkladů PK MPSV zjistila, že základní životní potřeba orientace byla vyhodnocena zcela maximalisticky, a to z důvodu X. z důvodu X. navzdory dobrým intelektovým schopnostem. Žalobce nebyl omezen ve svéprávnosti. Schopnost komunikace ztracena nebyla. Zcela maximalisticky byla posouzena schopnost samostatného stravování. Schopnost X. vhodnými facilitačními pomůckami nebyla s ohledem na nezjištěnou ztrátu X. ztracena, strach z X. nebyl důvodem pro nezvládání. Ztracena nebyla schopnost X. Základní životní potřeba oblékání a obouvání byla hodnocena maximalisticky z důvodu neschopnosti X., nebyl zjištěn důvod pro nezvládání X. Zvládaná byla i základní životní potřeba tělesná hygiena. Žalobce je schopný používat X., dodržovat X. v přijatelném standardu. Schopnost X. byla zachována. X. Byl schopen samostatného výkonu fyziologické potřeby, tj. X. X. nelze považovat za nezvládnutou potřebu. V prvním sociálním šetření nebyla uvedena X., která se objevila jen občasně. Částečně byla žádoucí dopomoc v péči o zdraví, zejména v oblasti dodržování léčebného režimu. Částečně byl omezen výkon každodenních osobních aktivit. Základní životní potřeba péče o domácnost byla nezvládnutá. PK MPSV konstatovala od X. dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a na jeho základě nezvládnutí pěti základních životních potřeb: orientace, stravování, oblékání a obouvání, péče o zdraví, osobní aktivity. Od X. k datu vydání rozhodnutí konstatovala dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a nezvládnutí šesti základních životních potřeb: orientace, stravování, oblékání a obouvání, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost. V roce 2019 byl žalobce posouzen závislým ve III. stupni, protože se jednalo o posudkové nadhodnocení, neboť s ohledem na intelektové, orientační a motorické schopnosti nemělo nezvládání většiny uvedených základních životních potřeb opodstatnění. Platnost posudku komise určila v kratším termínu, do 31. 5. 2026, neboť nebylo vyloučeno nabytí dalších zkušeností a dalších sebeobslužných schopností, a to po edukaci a důsledném nácviku.
19. Žalobce využil svého práva vyjádřit se k hodnocení PK MPSV a dne 2. 6. 2025 zaslal sdělení. Nesouhlasil se závěrem týkajícím se potřeby komunikace, nezná X., je složité a často nemožné s ním komunikovat. K potřebě tělesná hygiena uvedl, že X. X. Má problémy s X. Nepřenesl X. X. nepřipadá v úvahu, protože X. X. není v nájemním bytě možné. Stává se mu, že X. Nikdy X. Obě sociální šetření popisují jeho reálný stav. Ke sdělení žalobce přiložil lékařskou zprávu týkající se poznatků stran osobní hygieny a výkonu fyziologické potřeby.
20. Na základě posudku PK MPSV vydal žalovaný napadené rozhodnutí ze dne 25. 6. 2025.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
22. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože postupoval dle ust. § 76 odst. 1 písm. a) a b) s.ř.s.
23. Podle ust. § 8 odst. 2 z.s.s. *osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého*

zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

24. Podle ust. § 9 odst. 1 z.s.s. při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost.
25. Podle ust. § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „prováděcí vyhláška“) pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
26. Podle ust. písm. c) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce Komunikace. Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a porozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, 2. chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, 3. vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, 4. porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, 5. používat běžné komunikační prostředky.
27. Podle ust. písm. f) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce Tělesná hygiena. Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. použít hygienické zařízení, 2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, 3. provádět celkovou hygienu, 4. česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
28. Podle ust. písm. g) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce Výkon fyziologické potřeby. Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. včas používat WC, 2. zaujmout vhodnou polohu, 3. vyprázdnit se, 4. provést očistu, 5. používat hygienické pomůcky.
29. K přezkumu rozhodnutí založených na zdravotním stavu je nezbytné uvést, že soud nemůže přezkoumávat odbornou stránku posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti, nemůže tak sám o sobě posoudit, zda žalobci náleží příspěvek na péči a zda splňoval podmínky pro zařazení do stupně závislosti II. či do jiného stupně. Soud však dle zásady volného hodnocení důkazů hodnotí předmětný posudek jako každý jiný důkaz, a to z hlediska požadavků na přesvědčivost, úplnost a vypořádání se se všemi rozhodujícími skutečnostmi. K rozhodování ve věcech příspěvku na péči se opakovaně vyslovoval též Nejvyšší správní soud, jenž v právní větě k rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j.: 4 Ads 57/2009-53, uvedl: „Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.“

30. K posudkovému řízení se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil ve svých rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 21. 9. 2020, č. j.: 1 Ads 224/2019-20, kde uvedl následující: „Posuzování závislosti na pomoci jiné fyzické osoby provádí posudkový lékař OSSZ a posudková komise žalovaného. Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zákona č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Výsledkem posouzení je potom odborný posudek, který je pro správní orgán sěžejním důkazem, a na který je při nedostatku odborné erudice odkázán. Proto je třeba klást zvýšený důraz na jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost každého takového posudku. Tyto náležitosti posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně a přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti (srov. např. rozsudek ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Ads 299/2014–25, či ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 34/2018–17).“
31. Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný nesprávně posoudil zvládání základní životní potřeby komunikace. Odkázal na psychiatrický posudek.
32. Podle záznamu o druhém sociálním šetření žalobce seděl na židli v kuchyni, odpovídal na kladené otázky, vedl diskusi o tom, proč to tak je, k čemu mu daná věc bude atd. Žije X. a ke všemu potřebuje vlastní logické odůvodnění. Když se sociální šetření blížilo ke konci a mluvila matka, žalobce X. Dorozumíval se srozumitelně mluvenou řečí a v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení. Částečně chápal obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, bylo nutné nějaké otázky rozvíjet, např. nechápal rozdíl mezi X. Používá běžné komunikační prostředky (mobilní telefon, počítač). Dle matky X. Navštěvoval X., odmaturoval s pomocí asistenta a všech možných úlev, X. Žalobce uvedl, že odmaturoval dobře a bylo to jednoduché. Má dobrou paměť. Podle záznamu ze sociálního šetření se jednalo o schopnost si beze snahy zapamatovat informace, nikoli o klasickou přípravu na maturitu.
33. Podle srovnávacího posudku ze dne 21. 5. 2025 při jednání komise MUDr. X. provedla psychiatrické vyšetření. Žalobce byl správně orientován osobou a místem. Znal X. Odpovídal po menších latencích, přiléhavě, ale X. Kontakt byl formálně ochotný, ale X. Řadu podstatných anamnestických údajů doplnila matka. Myšlení bylo souvislé a logické, okruh témat byl velmi úzký, jako celek je X. Svůj vysoký intelektuální potenciál nedokáže využít. Nedokázal uvést rozdíl X., všechno chápe doslovně. X. PK MPSV přihlédla k lékařským zprávám z pedopsychiatrie z let 2011 až 2022. Podle zprávy ze dne 20. 3. 2022 byl X. PK MPSV dospěla k závěru, že schopnost komunikace nebyla ztracena, žalobce se vyjadřoval srozumitelně mluvenou řečí, byl schopen se dorozumět mluvenou řečí s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení. Chápal obsah přijímaných a sdělovaných zpráv. Nebyla ztracena schopnost písemné komunikace (X.). Rozuměl všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům a používal běžné komunikační prostředky (telefon, počítač). Matka žalobce podala

vyjádření k posudku a namítla, že závěry vzešly z vyšetření, které proběhlo v její nepřítomnosti. Žalobce se během vyšetření X.

34. Soud považuje závěr žalovaného týkající se potřeby komunikace za přezkoumatelný a řádně odůvodněný. Soud v žádném případě nechce zlehčovat žalobcovy diagnózy či náročnost péče, kterou jeho matka vynakládá, musí však vycházet z podkladů obsažených ve správním spisu. Žalobce byl schopný se srozumitelně domluvit se zaměstnanci MPSV provádějící sociální šetření a odpovídal jim na otázky. Vzhledem ke svým diagnózám není schopný X., byl však schopen koherentního rozhovoru. Je schopný psát X. Ze správného spisu nevyplývá, že by měl problém s porozuměním všeobecně používaných základních obrazových symbolů a zvukových signálů. Běžně používá mobilní telefon a počítač. Během psychiatrického vyšetření provedeného během jednání PK MPSV, které proběhlo v matčině nepřítomnosti, byl schopný s psychiatrickou komunikovat, byl X., ale myslel souvisle a logicky. Obdobné závěry plynou i z lékařské zprávy jeho ošetřující lékařky. Je rovněž nutné upozornit, že žalobce byl schopen úspěšně dokončit středoškolské vzdělání s maturitou, byť s asistentkou a všemi úlevami. Musel komunikovat se svými učiteli minimálně při zkoušeních, X., a maturitu absolvoval bez problému, podle vlastního tvrzení byla jednoduchá. Z uvedených důvodů soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobce zvládá základní životní potřebu komunikace.
35. Žalobce dále v žalobě uvedl, že byly zlehčeny jeho obtíže v hygieně, nepoužívá X. a nezvládne X. Jedná se o základní životní potřebu tělesná hygiena.
36. Během prvního sociálního šetření bylo zjištěno, že žalobce X. Podle žalobcova vyjádření k prvnímu posudku PK MPSV jej X. X. Na jedno místo X., ale není schopný X. Podle druhého sociálního šetření se žalobce sprchuje několikrát denně, zkouší X., s čímž mu musí pomáhat matka. X. Podle srovnávacího posudku PK MPSV byla zvládnuta základní životní potřeba tělesná hygiena a žalobce byl schopen použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu a holit se (např. X.). Schopnost X. byla podle posudku zachována, žalobce si je jen ze své vůle X., protože to pokládal za dostačující. Nechtěl X., ale po zdravotní stránce byl takového úkonu schopen. X. nebylo každodenní záležitostí. Žalobce v rámci vyjádření ke srovnávacímu posudku uvedl, že nepoužívá X., jak vyplývá z lékařských zpráv z psychiatrie, X. Má problémy s X. Není schopen používat X., protože X. Dle doplněné lékařské zprávy ze dne 2. 6. 2025 vykazuje žalobce významné deficity v rámci potřeby osobní hygieny. Žalovaný přijal závěr PK MPSV a s žalobcovými námitkami se vypořádal velice obecně.
37. Část posudku týkající se základní životní potřeby tělesná hygiena ve srovnávacím posudku PK MPSV není v souladu se zjištěními učiněnými během správního řízení, zvláště v kontextu sdělení k srovnávacímu posudku a nově přiložené lékařské zprávy. PK MPSV nereflektovala (příp. daný aspekt dostatečně neosvětlila), že žalobce není schopný X. Je přitom nutné vzít v úvahu charakter žalobcova zdravotního postižení, protože ačkoli nemusí existovat fyzická překážka určité činnosti (např. X.), přesto mu v tom může jeho diagnóza bránit. Ve vyjádření k posudku ze dne 21. 5. 2025 (včetně přiložené lékařské zprávy) jsou více vysvětleny různé deficity ve schopnosti zvládat základní životní potřebu osobní hygieny, žalovaný však především v kontextu nové lékařské zprávy nepřistoupil k řádnému doplnění posudku, přestože minimálně předložená lékařská zpráva další vyjádření komise vyžaduje (dle správního spisu byla předsedkyně komise s ohledem na nové podklady požádána o vyjádření, které však správní spis neobsahuje, z obsahu napadeného

rozhodnutí je zřejmé, že předsedkyně komise nějaký postoj učinila, nicméně doplnění posudku za přítomnosti dalších členů komise, zejm. odborného lékaře v oboru psychiatrie, provedeno nebylo). Je nutné, aby se posudky přezkoumatelným způsobem (i ve vztahu k vyjádřením a podkladům zaslaným po vydání posudku ze dne 21. 5. 2025) vypořádaly se zjištěnými skutečnostmi a znovu zodpověděly otázku, zda žalobce zvládá základní životní potřebu tělesná hygiena.

38. Žalobce dále v žalobě uvedl, že není schopen X. Jedná se o základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby.
39. Během prvního sociálního šetření bylo zjištěno, že X. Podle námitek proti prvnímu posudku PK MPSV uvedl, že není schopen X. V podnětu k přezkumnému řízení bylo znovu potvrzeno, že není schopen X. Ze sociálního šetření provedeného dne 8. 4. 2025 vyplynulo, že žalobce X. PK MPSV však ve srovnávacím posudku uvedla, že byl žalobce schopný výkonu fyziologické potřeby, tj. zvládal včasné použití toalety, zaujímání vhodné polohy, vyprázdnění, provedení očisty. Nepovažovala X. za nevládanou životní potřebu. Zdůraznila, že během prvního sociálního šetření nebyla uvedena X. Žalobce v rámci vyjádření k posudku uvedl, že je při X. běžné, že se pacienti X. V minulosti mu bylo řečeno, že pokud nemá X., záležitost se neposuzuje. Dle doplněné lékařské zprávy ze dne 2. 6. 2025 žalobce X.
40. Je zřejmé, že závěry PK MPSV nejsou v souladu s předchozími zjištěními, příp. s vyjádřením po posudku ze dne 21. 5. 2025 včetně přiložené lékařské zprávy. Již dle prvního sociálního šetření žalobce není schopen X., a následně vyšlo najevo, že není schopen ani X. Žalobce vysvětlil ve vyjádření ke srovnávacímu posudku, že mu bylo dříve řečeno, že pokud nemá X., záležitost se neposuzuje, a proto o ní podrobněji nehovořil. Nutnost X. jistě nelze považovat za nevládaní X., avšak dle vyjádření i lékařské zprávy ze dne 2. 6. 2025 žalobce X. (nehledě na to, že schopnost X. byla též zpochybněna ve vztahu k potřebě osobní hygieny). Z uvedených důvodů není možné dospět k závěru, že byla zvládnuta základní životní potřeba výkon fyziologické potřeby, resp. daný závěr nebyl v posudku úplně a přesvědčivě odůvodněn.
41. K nesouladu mezi sociálním šetřením a posouzením zdravotního stavu posudkovými lékaři se opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud, konkrétně v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j.: 9 Ads 84/2018 – 32, v bodu 15 uvádí: *„Ačkoli je nutno zjištění vyplývající ze sociálního šetření považovat za podpůrný podklad, je nezbytné v případě námitek řádně přezkoumat, zda posudková komise závěry sociálního šetření při svém rozhodování vůbec zohlednila, jakým způsobem je zahrnula do svého hodnocení a zda tyto závěry nejsou v přímém rozporu se závěry posudkové komise, resp. s podkladovými lékařskými zprávami. V opačném případě by sociální šetření pozbývalo jakýkoli smysl.“* Jakkoliv je třeba sociální šetření považovat za podpůrný podklad, musí se s jeho závěry PK MPSV řádně a přesvědčivě vypořádat, zvláště když sama dojde k závěrům odlišným.
42. Žalobce dále v žalobě namítal, že žalovaný nesprávně hodnotil zdravotní stav v roce 2025 a nikoli v době zahájení řízení v červenci 2022, přitom sám v žalobě uvádí, že je jeho postižení trvalé a neměnné. Žalobce mimo jiné X. Přitom komise v posudku oddělila období X. Soud současně neshledává pochybení v postupu komise, která po roce chce přezkoumat žalobcův zdravotní stav. Žalobce X. a úspěšně dokončil střední školu, proto nelze vyloučit další změny v jeho životě. Komise taktéž konstatovala změnu stupně závislosti oproti

předchozím posouzením z roku 2019, která označila za nadhodnocená, tím ale jen splnila svou zákonnou povinnost vypořádat se s dosavadními odlišnými posudkovými závěry.

43. Podle žalobce žalovaný nesprávně argumentoval, že jeho sportovní aktivita prokazuje samostatnost. Žalobce se dlouhodobě věnuje X. Trenéři se mu patrně z dobré vůle věnují individuálně a jemu takový kontakt prospívá, zároveň je však zřejmé, že X. umí dodržovat pravidla a provádět X., což vyžaduje určitý stupeň soustředění. Je nutné zdůraznit, že výkon sportovní činnosti neměl podstatný vliv na posouzení zvládání základních životních potřeb, protože potřeby orientace a osobní aktivity byly vyhodnoceny jako nezvládnuté, proto je námitka nedůvodná.
44. Ze všech výše uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) a b) s.ř.s. zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
45. Žalovaný v dalším řízení znovu posoudí zvládání základních životních potřeb tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby a rozhodne o žalobcově žádosti. Bude třeba, aby PK MPSV vypracovala doplnění posudku, v němž se vypořádá s vyjádřením žalobce k posudku předchozímu i s přiloženou lékařskou zprávou, zároveň za situace, kdy se komise odchyluje od závěrů sociálního šetření, bude třeba, aby uvedla k jednotlivým aktivitám konkrétní a ozdrojované lékařské poznatky, které závěry sociálního šetření vyvrací; stejně tak u posuzování jednotlivých aktivit jednoznačně odliší, které z nich není žalobce schopen zvládat v důsledku psychického onemocnění a které nevykonává jen z určité subjektivní nechuti, jež ale nepředstavuje objektivní důvod jejich nezvládání; u zkoumaných aktivit v rámci základních životních potřeb tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby za pomoci odborného lékaře v oboru psychiatrie na základě konkrétních ozdrojovaných poznatků laicky srozumitelně (tak, aby šlo o úplné a přesvědčivé posouzení) vysvětlí, proč tu kterou aktivitu je žalobce případně schopen objektivně zvládat, i když ji samostatně nevykonává. Soud si je vědom, že u psychiatrických diagnóz mohou být uvedené požadavky obtížné, zvláště v kontextu kazuistické právní úpravy a nedostatečných kapacit posudkových komisí, avšak bez důkladného a laicky srozumitelného konkrétního posouzení nelze mít zpochybňované aktivity za zvládané.
46. Podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. je správní orgán vysloveným právním názorem Městského soudu v Praze vázán.
47. Žalobce neuvedl důvod, pro který by měly být z projednávání věci vyloučeny předsedkyně PK MPSV, které jeho případ posuzovaly, a ze správního spisu nevyplývá, že by se před jednáním s žalobcem nebo jeho matkou byť jen znaly nebo že by měly mít jakýkoli zájem na výsledku řízení o žalobcově žádosti. Postup v souladu se z.s.s. a zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v nezbytném rozsahu jsou povinnostmi správních orgánů plynoucími ze zákona.
48. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobci náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. 1. 2026

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce